

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

ΝΑΖΙΜ ΧΙΚΜΕΤ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

ΟΙ ΜΩΒ ΒΙΟΛΕΤΕΣ – ΟΙ ΠΕΙΝΑΣΜΕΝΟΙ ΦΙΛΟΙ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΤΙΑ

Απόδοση Γιάννη Ρίτσου

Άντε λοιπόν, ποιητή
Κάτι έχουμε και μεις να πούμε για τον έρωτα
Κάτι γνωρίζουμε και μεις για δαύτον

Το καλοκαίρι πέρασε μπροστά στη μύτη μας
Βγάζοντας πολλές κραυγές μεγαλόφωνες
σαν ένα κίτρινο τραίνο
με ξύλινα βαγόνια
μυρίζοντας ιδρώτα, σάρικα και ταμπάκο.

Και τι να πεις που εγώ
ήθελα να το δω να φτάνει
όπως εκείνη που μου φέρνει το ζεστό γάλα
σ' έναν κάδο από ζεστό μπακίρι.

Εχ, τόσο το χειρότερο,
το καλοκαίρι που δεν έφτασε έτσι
Δεν είναι έτσι που φτάνει δα το καλοκαίρι.
Όχι, όχι έτσι, που να πάρει ο διάβολος.

Ω, εσύ, κόρη, μητέρα μου, γυναίκα μου, αδερφή μου
Ω, εσύ, πόχεις στο μέτωπο τον ήλιο,
ωραίο παιδί μου εσύ με τα χρυσά τα μάτια
παιδί μου εσύ με τα χρυσά τα μάτια,

Το καλοκαίρι πέρασε μπροστά στη μύτη μου
βγάζοντας τρελές κραυγές μεγαλόφωνες
χωρίς να καταφέρω να σου φέρω
ένα πακέτο μωβ βιολέτες

Μα τι τα θες
είταν οι φίλοι πεινασμένοι
κ' έφαγαν τα λεφτά που είταν για τις βιολέτες.

1929

ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΑΦΤΗΚΕ

Απόδοση Γιάννη Ρίτσου

Μπορεί και να πεθάνει αυτή τη νύχτα
ένα τσουρούφλισμα από σφαίρα στο σακιάκι του
Τράβηξε αυτή τη νύχτα για το θάνατο
με τα ίδια του τα πόδια...

– Μή και σου βρίσκεται κάνα τσιγάρο; λέει...

– Ναι,
λέω.

– Σπίρτα;

– Όχι,
η σφαίρα μπορεί να τα' ανάψει,
είπα.

Πήρε το τσιγάρο
έφυγε...

Μπορεί τώρα να κείτεται φαρδύς-πλατύς πάνου στο χώμα
Μ' ένα τσιγάρο που δεν τα' ανάψε στα χείλη του
με μια πληγή στο στήθος.

Έφυγε.
Σημείον πολλαπλασιασμού.

Τέλειωσε...

1930

ΟΠΩΣ Ο ΚΕΡΕΜ *

Απόδοση Γιάννη Ρίτσου

Είναι βαρύς ο αγέρας σα μολύβι
Φωνάζω

Φωνάζω

Φωνάζω

Φωνάζω

Ελάτε γρήγορα

Σας φωνάζω

να λειώσουμε

το μολύβι.

Κάποιος μου λέει

Φωτιά θα πάρεις απ' την ίδια σου φωνή

θα γίνεις στάχτη

σαν τον Κερέμ

που κάηκε απ' τον έρωτά του.

Τόσες δυστυχίες

και τόσο λίγοι

φίλοι.

Είναι λοιπόν κουφά

της καρδιάς σας τ' αυτιά.

Είναι βαρύς ο αγέρας σα μολύβι.

Κ' εγώ του λέω:
«Ας καώ
Ας γίνω στάχτη
σαν τον Κερέμ.

Αν δεν καώ εγώ
αν δεν καείς εσύ
αν δεν καούμε εμείς
πώς θα γενούνε τα σκοτάδια
λάμψη»

Είναι χοντρός ο αγέρας σαν τη γη
Είναι βαρύς ο αγέρας σα μολύβι
Φωνάζω
Φωνάζω
Φωνάζω.

Ελάτε γρήγορα
σας φωνάζω
να λειώσουμε
το μολύβι.

1934

* Απόσπασμα από ένα επικό ποίημα για τη ζωή και το θάνατο του
Ινδού επαναστάτη Μπενερτζή: «Γιατί σκοτώσανε τον Μπενερτζή».

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΑ (1942 - 1946)

Απόδοση Γιάννη Ρίτσου

ΙΧ

Γονατιστός κοιτάω τη γη
Κοιτάω το χορτάρι
Κοιτάω το έντομο
Κοιτάω την ολογάλανη ανθισμένη στιγμή
Είσαι σαν τη γη της άνοιξης πολυαγαπημένη μου
Σε κοιτάω.

Πλαγιασμένος ανάσκελα βλέπω τον ουρανό
Βλέπω τα κλαδιά του δέντρου
Βλέπω τους πελαργούς που πετάνε
Είσαι στον ουρανό της άνοιξης πολυαγαπημένη μου
Σε βλέπω.

Άναφα φωτιά τη νύχτα στην εξοχή
Αγγίζω τη φωτιά
Αγγίζω το νερό
Αγγίζω το πανί
Αγγίζω το ασήμι
Είσαι σαν τη φωτιά του στρατιωτικού καταυλισμού κάτω
απ' τα' αστέρια

Σ' αγγίζω.

Είμαι ανάμεσα στους ανθρώπους, αγαπώ τους ανθρώπους
Αγαπώ τη δράση
Αγαπώ τη σκέψη
Αγαπώ τον αγώνα μου
Είσαι μια ανθρώπινη ύπαρξη μες στον αγώνα μου
Σ' αγαπώ.

X

Μέσα σ' αυτή τη νύχτα τη χινοπωριάτικη
Ολόγιομος είμαι απ' τα λόγια σου,
Λόγια αιώνια σαν το χρόνο, σαν την ύλη
Λόγια βαριά σαν το χέρι
Λόγια σπιθόβολα σαν τ' άστρα.
Απ' την καρδιά σου, απ' το μυαλό σου, από τη σάρκα σου.
Τα λόγια σου με φτάνουν
Τα λόγια σου κατάφορτα από σένα,
Τα λόγια σου, μητέρα,
Τα λόγια σου, γυναίκα,
Τα λόγια σου, φίλη.
Είταν θλιμένα, είταν πιερά
Είταν χαρούμενα, κατάφορτα από ελπίδα,
Είταν γενναία και ηρωικά
Τα λόγια σου είταν άνθρωποι.

XI

Μας τηνε σιάσανε
Βρισκόμαστε στη φυλακή.
Εγώ μέσα στους τοίχους
Εσύ έξω.
Μα τί σημαίνει ό,τι κι αν γίνει.
Αυτό πούναι χειρότερο
Είναι νάχει κανείς τη φυλακή εντός του.
Το ξέρουν, δεν το ξέρουν,
Τόσοι άνθρωποι είναι έτσι,
Τόσοι άνθρωποι καλοί κ' εργατικοί και τίμιοι
Που θα μπορούσαν να τους αγαπούν όπως εγώ αγαπάω εσένα.

ΤΟ ΠΙΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΑΠ' ΟΛΑ ΤΑ ΠΛΑΣΜΑΤΑ

Απόδοση Γιάννη Ρίτσου

Σαν το σκορπιό είσαι, αδερφέ μου,
σαν το σκορπιό
μέσα σε μια μεγάλη νύχτα τρόμου.
Σαν το σπουργίτι είσαι, αδερφέ μου,
σαν το σπουργίτι
μέσα στις μικροσκοπικές σκοτούρες σου.
Εχ, σαν το στρείδι είσαι, αδερφέ μου,
σαν το στρείδι
το σφαλιγμένο και ήσυχο.
Τι τρομερός πούσαι, αδερφέ μου,

σα στόμιο σβησμένου ηφαιστειου.
Κ' ένας δεν είσαι, αλλοίμονο,
δεν είσαι πέντε
δεν είσαι μήτε και μιλιούνια.
Σαν πρόβατο είσαι, ω αδερφέ μου.
Όταν ο μπόγιας, το τομάρι σου ντυμένος,
όταν ο μπόγιας σηκώνει το ραβδί του ο μπόγιας,
βιάζεσαι να χωθείς μες στο κοπάδι
και τρέχοντας τραβάς για το σφαγείο,
τρέχοντας, κι από πάνου με καμάρι.
Είσαι το πιο παράδοξο πλάσμα του κόσμου,
πιότερο ακόμα κι απ' το ψάρι
που ζει μέσα στη θάλασσα χωρίς να το γνωρίζει.
Κι αν είναι δω στη γης τόση μιζέρια
είναι από σένανε, αδερφέ μου,
Αν είμαστε έτσι πεινασμένοι κ' έτσι τσακισμένοι
Αν είμαστε γδαρμένοι ως το μεδούλι
και πατημένοι σαν τσαμπιά να δώσουμε όλο το κρασί μας,
Τάχα θα πω πως είναι από δικό σου φταιξιμο; - όχι,
Όμως και συ, αδερφέ μου, φταις καμπόσο.

1948

ΕΝΤΥΠΩΣΗ

Απόδοση Γιάννη Ρίτσου

Ο άνεμος
Τ' άστρο
το νερό...
Ο ύπνος
απ' όνειρο αφρικανικό
πεσμένο μες στα κύματα!
Ένας φάρος λάμπει
μια νύχτα
μαύρη
σαν ιστιοφόρο.
Πηγαίνουμε
κ' ερχόμαστε
μέσα σε τούτο τον αστροκόσμο
όπου όλα χάνονται
δίχως να ξεδιαλύνει τίποτα...
Τ' άστρο
μες στο νερό.
Ο άνεμος.
Τα κύματα
παφλάζοντας...
Ακούγονται
μακριά
κάτι τραγούδια...
Σαν το νερό,
Σαν το άστρο,

ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΡΙΑΣΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΕΥΤΙΑ*Απόδοση Γιάννη Ρίτσου*

Τα χέρια σας σοβαρά σαν τις πέτρες
 θλιμμένα σαν εκείνα τα τραγούδια
 που τραγουδούσαμε στη φυλακή
 βαριά, χοντροκομμένα σάμπως ζώα σε χαμαλίκι
 τα χέρια σας που μοιάζουν μανιασμένα πρόσωπα
 πεινασμένων παιδιών!

Τα χέρια σας ανάλαφρα, επιδέξια σαν τις μέλισσες
 ολόγιομα σάμπως μαστοί ξέχειλοι γάλα
 ατρόμητα καθώς η φύση
 τα χέρια σας που κάτω απ' το σκληρό πετσί τους
 φυλάνε πάντα τη στοργή και τη φιλία.

.....
 Αχ, οι άνθρωποι, οι δικοί μας άνθρωποι –
 εσύ αδερφέ μου της Ευρώπης, της Αμερικής
 συ πούσαι σβέλτος, πούσαι θαρρετός
 κ' είσαι όλος χαυνωμένος σαν τα χέρια σου
 σου λένε ψέματα, σε βάζουν στο ντορό τους...

Αν οι άνθρωποι, οι δικοί μας άνθρωποι –
 αν ψεύδονται οι κεραίες
 αν ψεύδεται η περιστροφή της γης
 αν ψεύδονται και τα βιβλία
 αν ψεύδονται οι αφίσες τ' ανακοινωθέντα
 πάνου στην κολώννα
 αν ψεύδονται και πάνου στην οθόνη
 των κοριτσιών τα γυμνά πόδια
 αν ψεύδεται κ' η προσευχή
 αν ψεύδεται και το νανούρισμα
 αν ψεύδεται και τ' όνειρο
 αν ψεύδεται στο καμπαρέ κι ο βιολιστής
 αν ψεύδεται το φεγγαρόφωτο
 μες στις απελπισμένες νύχτες
 αν ψεύδεται κι ο λόγος
 αν ψεύδεται το χρώμα
 αν ψεύδεται η φωνή
 αν ψεύδεται αυτός που εκμεταλλεύεται τα χέρια σας
 αν ψεύδονται όλοι κι όλα
 εξόν από τα χέρια σας
 είναι για νάναι υπάκουα σαν τον πηλό τα χέρια σας
 νάναι τυφλά σαν τα σκοτάδια
 νάναι κουτά σαν τα μαντρόσκυλα
 για να μην εξεγείρονται τα χέρια σας
 για να μην πάρει τέλος τούτη η αδικία

τ' όνειρο κάθε εμπόρου
μέσα σε τούτονε τον κόσμο το θνητό
μέσα σε τούτονε τον κόσμο
που θάτανε τόσο όμορφα να ζούμε.

ΣΤΟΥΣ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ

Μετάφραση Άρη Δικταίου

Δεν κλαιν τα μάτια
που συνήθισαν
φωτιές να βλέπουν.

Οι αγωνιστές
περήφανα κρατούν ψηλά το αστέρι τους
δε σκύβουν
το κεφάλι

Καιρό
να κλαίμε τους συντρόφους
δεν έχουμε.

Αλλά το τρομερό μας κάλεσμα
είναι μες στην ψυχή μας
κ' οι δεκαπέντε σας καρδιές
θα χτυπούν μαζί μας.

Το σιγαλό βογγητό σας
κρούει τ' αυτιά μας
ως βροντή αντιλαλώντας
σαν προσκλητήριο.

Κόσμε που έχεις παλιώσει
θα γίνης στάχτη
είναι γραφτό σου
να συντριβής.

Και δε μπορείς
σκοτώνοντας
τους συναγωνιστές μας
να λυγίσης.

Ξέρε το
κι αν ακόμη οι θυσίες μας
θά'ναι βαρειές
νικητές θα βγούμε.

Μαύρη θάλασσα
γαλήνεψε τα κύματά σου
θά 'ρθη κ' η μέρα
που λαχταρήσαμε
της ειρήνης
και της ελευθερίας
Θά 'ρθη η μέρα

που θ' αρπάζουμε
τις βαμμένες
στο αίμα μας
λόγχες.

1921

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΒΑΔΙΖΕΙ

Μετάφραση Άρη Δικταίου

Με το μέτωπο ψηλά
με το κόκκινο φουλάρι του στον άνεμο
βαδίζει
Προχωρεί βήμα το βήμα
προχωρεί βαρειά
βαδίζει.

Ο άνεμος σαν τη θάλασσα μουγκρίζει.
Η θάλασσα σαν τον άνεμο σφυρίζει.
Από παντού τα φώτα κυλούν όπως
πεσμένα αστέρια.
Φωνές φτάνουν στ' αυτιά του
Απ' τις πιο μακρινές όχθες της καρδιάς
– Πού πας γιέ μου, πού πας;
Γύρισε, αγαπημένε μου,
γύρισε, αδερφέ μου,
γύρισε, άνθρωπε του σπιτιού μου,
έλα πίσω.

Προχωρεί βήμα το βήμα
προχωρεί βαρειά
βαδίζει.

Βαδίζει, αυτός,
ένα τραγούδι σφυρίζοντας οργής και θανάτου.
Βαδίζει, αυτός,
υψώνοντας, φουσκώνοντας το στήθος του καθώς καράβι,
Προχωρεί βήμα το βήμα
προχωρεί βαρειά
βαδίζει.

Ποιος ξέρει
Ίσως να μη βυθίσει πια, μια φορά ακόμη, τα δάχτυλά του
μες στα ξανθά μαλλιά
της αδερφής του που κεντά, με το εργόχειρο στα γόνατά της
κ' ίσως πλαγιάζοντας στα πόδια της, μια φορράν ακόμη,
δε θα κοιτάξη πια
όπως θα κοιτάζε έναν πράσινο δρόμο που ως τον ήλιο φτάνει
το κάλλος της...

Βαδίζει, αυτός – βαδίζει,

Με μεγάλες φαρδειές δρασειλιές περνά τους δρόμους.
Σαν δυο άγκυρες βαρειές, κουνά τα μπράτσα του.
Το μαλλιαρό στήθος του τεντώνεται καθώς ασπίδα.

Δε γροικά πια
να κυλούν στάλα-στάλα πάνω στην καρδιά του, σαν γαρου-
φαλόλαδο,
τα λόγια
των άρρωστων κι ανάπηρών του φίλων,
που κάθονται, όλοι, κάθε βράδι, στο ίδιο ξύλινο τραπέζι.
Με τα μάτια ξεπεταγμένα πάνω στη μορφή του
σαν δυο γυμνές λάμες,
βαδίζει κατά πάνω στον εχθρό.

Προχωρεί βήμα το βήμα
προχωρεί βαρειά
βαδίζει.

1929

ΤΑ ΤΡΙΑ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ

Μετάφραση Άρη Δικταίου

Μπροστά στην πόρτα μου ορθώνονταν τρία κυπαρίσσια
τρία κυπαρίσσια
τα κυπαρίσσια ταλαντεύονταν μέσα στον αγέρα
τρία κυπαρίσσια
οι ρίζες τους στην γη στ' αστέρια οι κορυφές τους
τρία κυπαρίσσια
τα κυπαρίσσια ταλαντεύονταν μέσα στον αγέρα
τρία κυπαρίσσια
αλλά μια νύχτα πάτησεν ο εχθρός το σπίτι
τρία κυπαρίσσια
και μες στον ύπνο μου μ' εσφάξανε
τρία κυπαρίσσια
και κόπηκαν από τις ρίζες τους τα κυπαρίσσια
τρία κυπαρίσσια
κι όχι πια στη γη οι ρίζες κι όχι στ' αστέρια οι κορυφές
τρία κυπαρίσσια
τα κυπαρίσσια που ταλαντεύονταν μέσα στον αγέρα
τρία κυπαρίσσια
νομματιασμένα κείτονταν σε μαρμαρένιο τζάκι τώρα
τρία κυπαρίσσια
κ' οι φλόγες του ένα τσεκούρι φωτίζουν ματωμένο
τρία κυπαρίσσια

1933

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

I

Μοναδική μου στον κόσμο
στο στερνό γράμμα σου μου λες:
«Πάει το κεφάλι μου να σπάση κ' η καρδιά μου σβήνει,
αν σε κρεμάσουν
αν σε χάσω
θα πεθάνω».

Γυναίκα μου, θα ζήσης,
σα μαύρος καπνός η ανάμνησή μου
στον άνεμο μέσα θα σκορπίση.
Θα ζήσης, πυρρόκομη αδελφή της καρδιάς μου,
οι νεκροί πάνω από χρόνο δεν απασχολούνε
τους ανθρώπους του εικοστού αιώνα.

Ο θάνατος
Ένας νεκρός που ταλαντεύεται σ' ενός σκοινιού την άκρη
Σ' αυτόν εδώ το θάνατο
δεν υποτάσσεται η καρδιά μου.
Μα ησύχασε,
αγαπημένη μου,
αν το μαλλιαρό και μαύρο χέρι ενός φτωχού τσιγγάνου
περάση τελικά το σκοινί στο λαιμό μου
του κάκου θα κοιτάξουνε
στα γαλάζια μάτια του Ναζίμ
να δουν το φόβο.
Στο σούρουπο του στερνού μου πρωινού
θα δω τους φίλους μου κ' εσένα
Και δε θα πάρω κάτω από τη γη
παρά ενός τραγουδιού ατέλειωτου τη λύπη.

Γυναίκα δική μου
Χρυσόκαρδη μου μέλισσα
Μέλισσά μου με γλυκύτερα κι απ' το μέλι μάτια
Γιατί να σου γράψω πως ζήτησαν τον θάνατό μου.
Η δίκη μόλις τώρα αρχίζει
Όσο να πης δεν ξεριζώνουν το κεφάλι ενός ανθρώπου
όπως ένα γογγύλι ξεριζώνουν.
Έλα, μην κάνεις έτσι
Μια από τις μακρινές πιθανότητες αυτό 'ναι.
Αν έχης χρήματα
αγόρασέ μου ένα
μάλλινο σάβρακο, έχω ακόμη εκείνη
την ισχιαλγία στη γάμπα
Και μην ξεχνάς πως η γυναίκα ενός φυλακισμένου
δεν πρέπει να κάνει μαύρες σκέψεις.

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ

Γράφω ποιήματα
δεν τυπώνονται,
θα τυπωθούν,
αλλά...
Περιμένω ένα γράμμα,
μια καλή είδηση,
ίσως θά 'ρθη τη μέρα
που θα πεθάνω,
θά 'ρθη το δίχως άλλο,
αλλά...
Ο κόσμος δε θα κυβερνιέται
ούτε από την κυβέρνηση
μήτε από το χρήμα
θα κυβερνιέται
από τον άνθρωπο
ίσως σ' εκατό χρόνια,
αυτό θα γίνη,
δίχως άλλο θα γίνη
αλλά...

1957

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ

Μετάφραση Στέλιος Μαγιόπουλος

Έχω στα στήθια μου 15 πληγές!
Μπήξανε στα στήθια μου 15 μαχαιριές,
με μαύρες λαβές!
Η καρδιά μου πάλι χτυπά,
η καρδιά μου πάλι θα χτυπήσει.

Έχω στα στήθια μου 15 πληγές.
Τις 15 πληγές μου ζώσανε,
σαν μαύρα φίδια γλιστερά, τα σκοτεινά νερά!
Η μαύρη θάλασσα θέλει να με πνίξει,
θέλουνε να με πνίξουνε
τα ματωμένα σκοτεινά νερά!

Στα στήθια μπήξανε 15 μαχαιριές
με μαύρες λαβές.
Η καρδιά μου πάλι χτυπά.
Η καρδιά μου πάλι θα χτυπήσει!!

Απ' τις 15 πληγές μου
ανάψανε 15 φωτιές.
Σπάσανε στα στήθια μου 15 μαχαιριές
με μαύρες λαβές...
Η καρδιά μου σαν μια ματωμένη σημαία

πλαταγίζει

ΘΑ ΠΛΑΤΑΓΙΣΕΙ!!

ΘΑ ΧΤΥΠΗΣΕΙ!!

1925

835 ΣΤΙΧΟΙ

Το τραγούδι εκείνων που πίνουνε τον ήλιο

Μετάφραση Στέλιου Μαγιάπουλου

Είναι το τραγούδι αυτό:
είναι το τραγούδι εκείνων που πίνουνε
τον ήλιο μέσα σε πήλινες γαβάθες!
Είναι μια πλεξούδα αυτή:
μια φλόγινη πλεξούδα από μαλλιά,
που στριφογυρίζει
σαν ένας ματωμένος κόκκινος πυρσός,
και στα μέτωπα καίει των μελαψών ηρώων
με τα γυμνά μπακιρένια πόδια!
Τους ήρωες αυτούς τους είδα κι εγώ!
Κείνη την πλεξούδα την έπλεξα κι εγώ,
εδιάβηκα κι εγώ μαζί τους το γιοφύρι
που οδηγεί στον ήλιο.
Ήπια κι εγώ τον ήλιο μέσα σε πήλινη γαβάθα.
Το λάλησα κι εγώ εκείνο το τραγούδι!
Πήρε η καρδιά μας απ' τη γη την ορμή της.
Ξεσχίσαμε
τα στόματα των λιονταριών
με τις χρυσαφένιες χαίτες
και τανύσαμε τα μέλη μας!
Τιναχτήκαμε
και μπινέψαμε στο αστραποφόρο αγέρι.
Οι χρυσαητοί
που ξεσπούνε απ' τα βράχια με τα βράχια
τσαρπίζουνε τα φτερά τους
που γυαλίζουνε στο φως.
Οι καβαλάρηδες με τα φλογάτα μπράτσα
μαστιγώνουνε τ' αφηνιασμένα φαριά τους.

Έχουμε επιδρομή
Στον ήλιο επιδρομή!

1924

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Μετάφραση Στέλιου Μαγιάπουλου

Όταν ήτανε παιδί δεν έκοψε της μύγας το φτερό
τενεκέ δεν έδεσε στις γάτας την ουρά
στα κουτιά των σπέρτων δε φυλάκισε τις κατσαρίδες

των μερμυγιών τη φωλιά δεν εχάλασε
μεγάλωσε
όλες αυτές τις δουλειές σ' εκείνονε φτιάσανε
όταν απόθανε ήμουνα στο προσκέφαλό του
ένα ποίημα διάβασε είπε
γεια στον ήλιο γεια στο πέλαγο
τα καζάνια του ατόμου για μήνες φτιάστου,
γεια στης ανθρωπιάς το μεγαλείο.

1958

Η ΦΩΝΗ

Μετάφραση Στέλιου Μαγιάπουλου

Το σαγόνι στη φούχτα σου μέσα παίρνοντας
στους τοίχους βυθισμένος
μη μένεις!
Το σαγόνι στη φούχτα σου μέσα μην παίρνεις!
Σήκω!
Στο παραθύρι έλα!
Κοίτα!
Η νύχτα είναι όξω σα μια νότια θάλασσα όμορφη
χτυπάνε στο παραθύρι σου τα κύματα...
Έλα!
Άκου τους αγέρηδες:
οι αγέρηδες των φωνών η στράτα είναι
οι αγέρηδες είναι γιομάτοι φωνές:
του χωμάτου, του νερού, των αστεριών
και με τις δικές μας τις φωνές...
Έλα στο παραθύρι!
Άκου τους αγέρηδες μια:
Κοντά σου είναι οι φωνές σου
οι φωνές μας είναι μαζί σου...

1933

ΟΙ ΑΟΠΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Μετάφραση Στέλιου Μαγιάπουλου

Μέσα σε πέντε ηπείρους αρχίνησε το σεφέρι
πήγανε στο βορρά, πήγανε, πήγανε,
τα ορμάνια, τα βράχια, οι λίμνες, τα πέλαγα,
στην πολιτεία σου φτάσανε, η πολιτεία ήτανε πράσινη.
Οι άνθρωποι αυτοί που ήρθανε ήτανε άοπλοι,
ο καθένας τους έβγαλε την καρδιά του.
Στην κάθε καρδιά είχε κι η κάθεμια ωραία πράγματα.
Στη ζωή οι έρωτες έχουνε παρουσιαστεί.
Οι νύχτες ήτανε άσπρες, οι μέρες δροσερές,
τα λόγια τα δείρανε ταν ταν ταν την την
στο αμόνι των ζεστών καρδιών.
Ο χαμός απ' τα λόγια αυτά
τυχερός δεν ήταν.

*

Η πιο όμορφη θάλασσα
είναι αυτή που ακόμα δεν ταξιδέψαμε
Το πιο όμορφο παιδί
αυτό που ακόμα δεν γεννήσαμε
Τις πιο όμορφες μέρες μας
δεν τις ζήσαμε ακόμα...
Και όσα θέλω να σου πω
τα πιο όμορφα
δεν στα έχω πει ακόμα...

Ποίημα του Ναζίμ Χικμέτ χαραγμένο σε χαλκογραφία παιδιού με αναπηρία
** στο κέντρο εκπαίδευσης παιδιών με αναπηρία «Υγεία» στην Πάτρα.